

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura slovacă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Doktor – Janko Jesenský

Mal byť akýsi fašiangový bál. Pán Sásik sa spočiatku nijako nevedel rozhodnúť, či sa má zúčastniť na ňom.

– Predstavím sa ako hodinár — myslel si — ani pes sa o mňa neobzrie, nie to dámy. Každá by ovesila nos a povedala: „Netancujem.“ A to preto, že nemám pred menom ani „gr.“, ani „br.“, ani „hr.“, ani „dr.“.

Pri tom prechádzal sa z kúta do kúta a pozeral von oknom. Von bol príjemný februárový čas. Sneh padal tak, ako komu sa nechce padať. Kolembal, vrtel, krútil sa nad zemou. Ošarpané agáty pred oknom hrkotali suchými strúčkami. Hradská zamrznutá. Dnu u pána majstra bolo teplo a vidno. Povešané hodiny na stene klepali, ťukali, vŕzgali, bili.

Sásik pozrel do zrkadla. Videl svoju tvár a zahundral:

„Áno, áno. Nie som taký špatný. Zrkadlo necigáni. Vlasy sa mi blyštia ako deklík na hodinkách a fúzy sú mi celkom dobre obstrihnuté.“

Napravil si účes, pohladil fúzy a ďalej šomral. Kukajúc do zrkadla celkom zblízka a otvárajúc pri tom naširoko oči, šomral:

„No, oči sú troška vodové, ale veľké a do dĺžky zastrihnuté... Musím na ten bál... Áno. Čo na tom? Vydám sa za doktora a zabavím sa dobre... Ved' pohyby moje sú ozaj panské. Vidno, že som sa ako tovariš pohyboval vo vyšších kruhoch, keď bolo treba nejakému grófovi tu hodiny zavesiť na stenu, tu doniesť, tu napraviť. Často sa stalo, že sa sám gróf pustil so mnou do reči, alebo osvietená pani. To hneď vidno na človeku, medzi akými ľuďmi sa pohyboval...“

Po jeho tvári rozlial sa blažený úsmev. Rýchlymi, šúchajúcimi krokmi počal sa pohybovať po izbe, rozpomínajúc sa na pohyby veľkých pánov.

Natiahol rukavičku a vžil sa do postavenia, ako sa šepce poklona. Á! Vydarilo sa mu znamenite. Spustil sa na ľavú nohu, vystrel krk, zošpúlil ústa, potom požmurkal, pokrútil v povetrí prstom a hlboko nahol sa k zemi, ale zašeptať celkom zabudol.

Hneď na to pomyslel si, že kráča popri peknej slečne. Naklonil sa napravo a pošuchol si kabát rukou, pričom nešeredne bil si ľavú nohu rukavičkou, ktorá sa mu hompálala v ruke. Proboval hodiť sa do fotela, ako to robievajú mladí páni. Zdvihol teda pozorne kabát a tichučko pustil sa na stoličku. Potom vstal. Zagestikuloval klobúkom a spravil elegantný skok. Usmial sa tak, aby mu pri tom netrčali veľké žlté zuby. Prešiel sa, aby mu ruky neviseli. Vydal zo seba niekoľko ráz podivný zvuk a bol so sebou úplne spokojný. Celkom, akoby sa bol za grófa narodil a spával pod hodvábnym paplónom...

5. Vysvetlite slovné spojenia: „*byť mechom udretý*“, „*pohybovať sa vo vyšších kruhoch*“.

4 body

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Mal byť akýsi vianočný bál.		
b. Sásik bol presvedčený, že jeho pohyby sú ozaj panské.		
c. Sásik sa prechádzal z kúta do kúta a pozeral von oknom.		
d. Dnu u pána majstra bolo zima a tma.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

9 bodov

Subiectul al II-lea

40 de puncte

Je daný nasledovný text:

Bratislavský hrad je jedna z najznámejších pamiatok v hlavnom meste Bratislava. Nachádza sa priamo v centre mesta. Dostať sa priamo k hradu nie je vôbec komplikované. Nachádza sa v nadmorskej výške len 152 metrov. Na rozdiel od mnohých iných hradov, nemusíte prekonávať žiadne náročné prekážky.

Bratislavský hrad je otvorený počas celého roka. Pokiaľ máte záujem pozrieť sa dovnútra hradu, je potrebné zaplatiť vstupné. Okolie Bratislavského hradu je aj výborný tip na večernú prechádzku alebo na západ slnka, ktorý skutočne stojí za to.

Hrad je zaujímavý aj z historického hľadiska. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 907. Bratislava bola korunovačným mestom. Zasadal tu Uhorský snem a taktiež tu sídlil aj panovník. V roku 1811 hrad vyhorel a vyše 140 rokov bola z hradu len ruina. Našťastie v roku 1953 začalo svitať na lepšie časy a došlo ku komplexnej rekonštrukcii Bratislavského hradu. Ďalšia veľká rekonštrukcia sa začala v roku 2008.

Momentálne má hrad podobu štvorca. Má štyri vežičky. Hrad je takmer celý biely a jeho vežičky sú červené. Je vystavaný v gotickom štýle. Zaujímavosťou je, že za ideálneho počasia je možné vidieť z neho až na Alpy do Rakúska. Kúsok od hradu sa nachádzajú známe pamiatky, ako napríklad Dóm sv. Martina, Michalská brána, Stará radnica, Academia Istropolitana a podobne. Bratislavský hrad je skutočne jedinečná stavba a výrazne sa líši od typických hradov a zručanín na území Slovenska. [...]

Zdroj: <https://www.bratislavskyhrad.eu/>
Z didaktických dôvodov bol text upravený

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú synonymá.

- a) prekážka, bariéra, úskalie, zábrana
- b) získať, nadobudnúť, obdržať, útek
- c) štatút, pravidlá, anketa, stanovy
- d) vzbudiť, driemať, vyvolať, podnietiť

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v minulom čase.

- a) beží, prekonávať, vyrába, zaplatiť
- b) písal, čítal, sánkoval sa, bežal
- c) vypálil, prekonať, zaplatiť, kráča
- d) zaplatiť, sídlil, vybudoval, prekonal

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

- a) rýchly, prebitok, zamykať, pitliak
- b) Bystrica, zmysel, jazyk, kopyto
- c) osípkový, pyžamo, vykať, prezyvať
- d) bydlisko, zmysel, sychravý, jazyk

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. K uvedeným slovám napište antonymá.

4 body

- koniec
- hlboký
- hovoriť
- zastarané

5. Napište v správnom tvare slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

7 bodov

Baroková záhrada v _____ (areál) Bratislavského _____ (hrad) bola pôvodne postavená podľa návrhu _____ (architekt) Márie Terézie. Poprechádzajte sa medzi _____ (strieborný) lipami a sochami a odfotťe sa pri _____ (centrálne) fontáne. Obnovenú _____ (záhrada) s krušpánom vytvárajúcim barokové vzory _____ (obkolesovať) vysoký múr.

6. Utvorte prídavné mená od vlastných podstatných mien.

4 body

- Rumunsko –
- Bratislava –
- Chorvátsko –
- Maďarsko –

7. Doplnite správny tvar prídavného mena podľa informácií v zátvorke.

4 body

- šikvné (3. stupeň, stredný rod) –
- komplikovanejší (1. stupeň, mužský rod) –
- najjednoduchšia (2. stupeň, ženský rod) –
- mladý (3. stupeň, mužský rod) –

8. Vyhľadajte a vypíšte z nasledujúcich viet podstatné mená a určte ich pád.

8 bodov

Bratislavský hrad je skutočne jedinečná stavba a výrazne sa líši od typických hradov na Slovensku.

---

9. Ku každej frazeologickej jednotke a) – d) priradíte význam 1) – 5), ktorý predstavujú.

4 body

a Chváliť sa cudzím perím.	1 Byť ticho pri dôležitých jednaniach.
b Klobúk dole pred ním.	2 Dostať sa zo zlej situácie do ešte horšej.
c Padnúť z blata do kaluže.	3 Zasluguje si úctu.
d Držať jazyk za zubami.	4 Veľmi zriedka, málokedy.
	5 Prisvojvať si úspechy, zásluhy iných.

Číslice zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

a	b	c	d

Subiectul al III-lea

20 de puncte

V rozsahu jednej strany napíšte rozprávanie na tému *Deň, na ktorý nikdy nezabudnem*.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

- Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu, dodržiavanie okrajov/rozsahu).
- Vnútná forma slohovej práce – **14 bodov** (a) obsah – 4 body, b) kompozícia – 2 body, c) jazyk – 5 bodov, d) štýl – 3 body).
- Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**.

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získa body za vonkajšiu formu slohovej práce len v prípade dodržania požadovaného rozsahu.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly across the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly across the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines for text entry.